

Naročnina: doma na sküpnim naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarem letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806

Rokopisi se ne vračajo.

NOVIN

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol

Popust po dogovori.

Gospodarski pomen volitev.

Največja nesreča sveta je zdaj zavoženost gospodarstva z edne strani i pokvarjenost duš z druge strani. Prvo mora rešiti z pomočjo cerkve država, drugo cerkev z pomočjo države. Edna ovo morata podpirati. Volitve 5. maja imajo pred vsem gospodarski pomen. Vlada Bogomila Jevtiča je najprej izdala svoj proglas na narod, v šterom povdarja v prvom redi, da se kmetski stani mora pomagati, da se cene kmetiskim pridelkom morajo zvišati, da se kmeti i delavci mora zasigurati poštene, njega vreden obstoj. Priznava pa tudi potrebo po duhovnoj ponovitvi družbe. Brez pomoči cerkve pa toga svojega namena vlada ne more dosegnoti. Zato bo cerkev molila, verniki bodo molili, da dober Bog da svojo milost tistim, ki ravnajo državo, da jo bodo pravično ravnali. To edno. To drugo je pa v tom, da cerkev nedne duše ne drži vkraj, ka ne bi šla volit. To nieden püšpek ne prepoveda, niti ne dao najmenšega miga, ka bi se to smelo vničiti. Tretjič pa cerkev najraj vidi to, če kandidirajo njeni verni, zaneslivi, poštene sinovje, ki dajo garancijo, ki dobro stojijo, da se bodo zakoni sklenjavali i izvajali po božoj zapovedi i ne proti njej. Z toga pa to sledi, ka če mi moj kandidat da zagotovilo, najpre njegovo življenje, jakostno činenje, da se bo ravnal po božoj zapovedi i ne proti njej, te moram toga voliti, ne smemo pa voliti tistoga, ki bi kršo bože zapovedi, kak je tudi dozdaj kršo z svojim spadalivim življenjem. Tak pomaga cerkev državi.

Država je pa dužna podpirati cerkev vu zatiranji duhovne stiske, to je pokvarjenosti. Zato mora država podpirati cerkev pri vodstvu mladine, da ta dobi versko-jakostno vzgojo, štera je jedini steber za zdravo družinsko življenje, ki je pa steber, jedini steber za obstoj države. Istotak mora država podpirati cerkev pri izvrševanju njenoga poslanstva, pri širjenji božega kralstva, to je pri rešenji duš s tem, da njej zasigura popolno slobodnost. Gde te nega, tam z tov slobodnost vmira tudi obstoj države. Ne smemo najpre pozabiti, da države ne držijo gor državlani sami, ne, nego *Bog* po njih. Gde Boga splođijo, tam se podere stavba države, kak nam svedoči zgodovina velikih narodov, ki so celi svet meli pod svoj oblastjov, pa dnesden niti glasa ne čuti od njih ali največ, če to čujemo od njih, ka na priliko par deset-jezero Asirijanov, ki so od vnoгих milijonov še ostali, ne vejo kam bi je naselili, naj ščista vö ne merjejo. Pa negda je celi svet njihov bio.

Pri volitvah je zato naša dužnost, da od svojega kandidata prosimo ne vüstmemo, nego *pismo obvezno izjavo*, da bo delao v smisli više povedanih načel, da bo delao za gospodarsko pomoč našega siromaškoga naroda i za slobodnost cerkve pri vzgoji mladine i pri širjenji božega kralstva spoj. Če vam te izjave ne dajo, ostanite doma. Ka te podpirali lüdi, ki v divjem zakoni živejo? Jeli do tej gda sveta branili cerkev, da že zdaj javno svedočijo od sramotnja božega zakona? Ali do tisti skrbeli, ka se pomorete v vašem siromaštvu, ki so si žepe napunjavali dozdaj, vaše pa praznili? Ali do tisti vam pomagali, ki so kmečke peneze dozdaj zapravljali potom prepadnjenih bank, ali pa za lücke peneze dobro živeli, na to pa ne mislili, da bi je povrnoli? Pametni, verni i poštene bodimo! Glasajmo 5. maja vsi, a samo na poštene može, ki nam dajo garancijo, da bodo skrbeli za nas v gospodarskom pogledi.

Program vlade Bogomila Jevtiča na oboje misli. Na gospodarsko pomoč v celoti, na duševno delno. Ta druga naj se izvaja po nameni cerkve, to je naša zahteva. Če je zato kandidat Jevtičove liste vreden vašega zavüpanja po vašoj dušnoj vesti, dajte na njega svoj glas.

Naš kandidat na listi predsednika vlade, Bogomila Jevtiča v lendavskom srezi je g.

dr. Klar Franc,

banovinski zdravnik, naš domačin, dober krščanski mož, šteroga vsi poznamo i šteri dober stoji, da bo skrbno z celim srcem, da odpravi naše gospodarske teškoče i spravi cerkvi kem vekšo slobodnost. Zato vsi njega volimo 5. maja.

Zaključek svetoga leta.

Več stojezer romarov je privrelo v Lourdes, gde so sv. Oče namestnik, kardinal Pacceli zaključili sveto leto na Belo nedelo. Slovesnosti so trpele več dni i priromali so verniki celoga sveta se poklanjat krali Jezuši, ki v Oltarskom Svestvi prebiva, da bi ga po Nevtepenoj Devici, našoj materi prosili za mir. Več vlakov je pripelalo samo rože, korine, štere je poklonila Nevtepenoj iz vseh delov sveta zbrana mladina. En venec je splela sama belgijska kralica i ga poslala pred noge Nevtepene. Mladina je javno šla v procesiji, opravila križno pot i vadlivala, da šče čisto, nevtepeno, pobožno živeti, kak je živela mladenka Marija. Stoštirideset narodov i ljudstev je poslalo sem svoje duhovnike, da tu pri nogaj Nevtepene prikažejo sveto mešo i prosijo dobrega Jezuša, Sina Nevtepene za blaženi mir. Za mir duš, za mir src, za mir med narodi, za mir sveta. Mamika, poslušni nas, daj nam ga.

Ministerski predsednik Jevtič kak vojak.

Naš dober katoličanski dnevnik, „Slovenec“, se z jako toplimi i pohvalnimi vrsticami spomina predsednika vlade, gda je bio v boji še podporočnik 1. 1917. na Kajmakčalani i po Kršnih planinaj. „Slovenec“ navaja tudi dnevno zapoved št. 9848. zapovedništva tretje armade od 28. marca 1. 1917, štera se etak glasi: Vodnik 1 čete drugoga batalijona 5. polka, rezervni pešadijski podporočnik Bogoljub Dragutin Jevtič je sodelüvao v vseh borbah od 30. augusta pa do dnes s punov volov, energijov, čutom dužnosti i požrtvüvanjom za našo reč. Za takšega je valao tudi pred temi borbami, ka je za tem posvedočil tudi z djanji.

Hladnokrven i skromnoga značaja je vu vseh odločilnih trenutkaj obvladao položaj, rešavao pitanja naglo i odločno ne da bi se pri tom gdakoli zmoto. S svojov vsestranskov najzgodovinstvov i krepkim jakostnim ugledom je kak starešina dosegno to, da so njegovi vojaki obvladali vsaki položaj i se nikde ne stavili, kak da bi bilo to nemogoče. Njegove reči i njegov pojav je vplivao na vojake tak, da so mogli včiniti hitro vse, ka njim je njihov podporočnik völo i ka je šteo. Sodelüvao je v vseh borbah na Kočebaji s kapitanom Madžarevičem, ki njemu je bio te zapovednik. V obrambi se je izkazao kak zvünredno prilichen organizator položajov, tak na priliko, gda je poskušo sovražnik predreti postojanke 13. septembra. S svoj

jim batravnim nastopom je te sovražnika odbio. Prav tak se je podporočnik Jevtič vidno izkazao v napadi na Rovovsko koso, kde je s svojim voddom dosta bole naprej prišo od svojih tovarišov i tu predro ogenj iz štükov, njegovi tovariše na levo pa neso meli kuraže isto včiniti ali poskušiti. V te sprednje vrste so se pomaknoli komaj 20. maja 1916. pod obrambov noči.

Tudi v drugih primeraj i med obrambov je vsigdar pokazao svojo močno volo i svoje odlične organizatorne sposobnosti pri vrejanji položajov. Vsako djanje podporočnika Jevtiča je zednim previdno i pozorno, za toga volo je mogo vsepovedi nastopati samostojno.

Vse te vrste objavlja Slovenec z debelimi črkami i pristavlja, da je g. Ministerski predsednik Jevtič nateliko ponizen, ka niti ne objavo dozda te za njega pohvalne vojaške dnevne zapovedi i ka se vidi isti njegov značaj tudi v njegovej zvünešnjoj i notrašnjjoj politiki, štero vodi.

Zakonski predlog o prepovedi delovanja reda takzvanе družbe Jezušove (Societas Jesu) na področji kraljevine Jugoslavije.

§ 1. Redi družbe Jezušove se prepovedava naselitev, zadržavanje i delüvanje na vsem področji kraljevine Jugoslavije. Niti red, kak pravna oseba, niti poedini njegovi člani nemajo pravice, ka bi se od dneva, kda stopi te zakon v veljavo, zadržavali ešče v kakšem mestu kraljevine.

§ 2. Tistim članom reda, šteri so jugoslovanski državlani, se določi kak kraj stanüvanja otok Vis, če se ne želejo izseliti. Tista oseba, jugoslovanski državlan, a pripadnik družbe Jezušove, šteri se na podlagi toga zakona izseli, ne bo meo pravice povrnoli se ešče kda v državo, kak samo če je inozemski državlan.

§ 3. Članom zabranjene družbe Jezušove, jugoslovanskim državlanom se ne dovolüje sküпно bivanje na otoki Visi, liki mora živeti vsakši za sebe s tem, da se bavi s kakšimšte poslom. Oni si nemrejo pridobiti z niednim pravnim poslom niti med živimi, niti za slučaj smrti nepremične imovine. Če se zadobiša po 48 vüraj po tom, kda stopi te zakon v veljavo, šterište član v § 1. omenjenoga reda v mejah države, odnosno jugoslovanski državlan reda zvün mej otoka Visa, bode kaznovan zavolo policijskoga prestopka do 30 dni zaporu i potem, gda prestane kazen, bo policijsko izgnan prek mej, odnosno na otok Vis.

§ 4. Če se zadobiša na področji kraljevine Jugoslavije, odnosno zvün otoka Visa po tistom časi, kak je povedano v § 3 toga zakona ešče šteri od članov od reda Družbe Jezušove, ki bi izvršavao šterokoli cerkveno ali posvetno delovanje, zagreši prestoppek i bo kaštigan z zaporom do 5 let i po prestanoj kazni bo policijsko izgnan prek meje ali pa na otok Vis.

§ 5. Gda stopi te zakon v veljavo, bodo pristopne upravne oblasti popisale vse premično i nepremično imanje Družbe Jezušove. To imanje bo odano na javnih licitacijaj. Penezi, šteri se za to dobijo, se vložijo pri Drž. Hipotekarnoj banki. Od tej penez se bo napravlo fond za vzgojo rim. kat. duhovnikov v jugoslovenskom nacionalnom duhi i za podporo siromaških katoli-

čanskih far. Natenčnejše odredbe izda g. minister pravde i minister prosvete.

§ 6. Te zakon bo valao tudi za lazariste, to je za Družbo sv. Srca Jezušovoga, kak tudi za vsakši drugi red, moški ali ženski, za šteroga se ugotovi, ka je v zvezi z Družbov Jezušovov.

§ 7. Te zakon stopi v veljavo, kda ga krao podpiše i gda bo zakonito razglašen.

V Beogradi, 4. febr. 1933.

Dr. Oton Gavrančič.

Te zakonski predlog je podpisalo 61 poslancov, med šterimi je tudi g. Hajdinjak, bivši poslanec dolnjelendavskoga sreza, na 18 mestil.

Bogomil Jevtič ne frامason.

Sovražniki Jevtičove liste trobijo po sveti, ka je ta vlada frامasonska, prosto ali slobodnozidarska. Z predsednikom vlade, Jevtičem, je gučao g. Vesenjaki Ivan, bivši agrarni minister, ki je nameno v Soboti kandidirati i je odstopo. G. Vesenjaki je pitao g. Jevtiča, naj da izjavo, jeli je on za ali proti veri. I g. Jevtič je odgovoro, da je on za vero i ne tistoga mišlenja, kak frامasoni, ki proti veri delajo. Tudi je povedao g. Vesenjaki, da sme te njegove reči objaviti. Jevtičovi očaki so bili židovskega pokolenja, a so se dali krstiti. Jevtiča min. predsednika družina je vsikdar bila i je krščanska.

Razgled po katoličanskem sveti.

Vseučilišča. Zedinjene držae majo svoje centralno vseučilišče v Wašingtoni i 11 vseučilišč, štere vodijo jezuitje. V Stenfordi je nedavno otvorlo grčkokatoličanski püšpek v Filadelfiji dr. Bohačevski Višjo Ukrajinsko katoličansko šolo. V južnoj Ameriki so tri kat. vseučilišča: v Limi, Bogoti i Sant Jago de Čile. V Ažiji je kat. vseučilišče sv. Tomaža, štero vodijo dominikanci v Manili na otokih Filipinih. To ma 7 fakultet. Jezuitje vodijo vseučilišče v Bejruti, Pekingi, Šanghaji i Tokiji i nekaj kolegijov v Indiji. Pred nekaj leti je odpro velki lavovski grčkokatoličanski metropolit grof A. Septicki na svoje stroške bogoslovno akademijo z dvema fakultetoma v Lavovi.

NEDELA.

Druga nedela po vüzmi.

Jaz sem dober pastir, ki pasem svoje ovce i dam življenje za nje, aleluja.

V. Ostani z nami, Gospod, aleluja.
O. Ar se večeri, aleluja.

Molimo. O Bog, ki si s poniznost-jov svojega Sina onemogli svet zdigno; po-dell svojim vernim stalno veselje, da boš njim, ki si jih rešo pogube večne smrti, da-vao vživati večne radosti. Po istom Gospodi našem. — O. Amen.

Evang. sv. Jánoša vu X. táli.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezus Fa-rizeušom: jas sam dober pastér. Dober pa-stér dūšo svojo da za ovce svoje. Najemnik pa i ki je ne pastér, koga so nej ovce las-tivne, vidi vuka idočega i ostavi ovce i biži: i vuk vnesé i razbeži ovce: najemnik pa biži; ar je najemnik i nema skrbi na ovce. Jas sam dober pastér i poznam ovce moje; i pozna-jo mené moje. Liki pozna mené Oča i jas poznam Očo; i dūšo mojo položim za ovce moje. I druge ovce mam, štere so ne z ete ovčárnice: i one je potrebno meni se pripe-lati; i reč mojo bodo poslušale: i bode ed-na ovčárna i eden pastér.

Berilo iz pisma svetoga apoš-tola Petra (1. Pet. 2.) Prelübi! Kris-tuš je trpo za nas i nam dao zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah. On ne včino greha i tüdi jalnosti ne bilo v njegovih vüstaj; gda je bio zasra-müvan, ne sramotio, gda je trpo, se ne protio, nego je prepüščao njemi, ki pravično sodi; sam je naše grehe na svojem teli neseo na križ, da bi mi grehom odmrli i živeli pravičnosti: z njegovimi ranami ste bili ozdravle-ni. Bili ste najpre kak zgüblene ov-ce, zdaj ste se pa obrnili k pastiri i varivači vaših dūš.

Če se nindri ne spozna vrednost človekova, njegova popolnost, se to spozna v časi probe. Gda človek pri-de v stisko, v nevole, posebno te se pokaže, kak visiko stoji v duhovnom življenji. Posebno, če njemi što drugi prizadevle nevole i skušava njegovo potrpljivost. Naša natura se najpre jako nerada ukloni nevolam. Mi bi radi bili, da se nam nikdar nikaj ne bi pripetilo, ka nam ne bi bilo po volji. Nego če što misli, da je to mo-goče i se trüdi, da bi tak bilo, se moti i si dela življenje grozno nesreč-no. Življenja brez nevol nega. Pa inäči biti ne more. Če nega življenja brezi greha, tüdi brez nevol ne more biti. Nevole so samo naravni nasledki gre-ha. Greh mora biti kaštigani. Če ne tü na zemli, bo pa na drugom sveti. Kristuš sam nam je dao zgled. On je največ trpo, da bi nas greha odrešo. Nego odrešenje ne je končano. Se vrši naprej i se bo vršilo do konca sveta. I to ravno po nevolaj, po hi-žaj, štere nam Bog dopüšča. Zato pa ne stojmo proti tomü, nego mirno sprimimo, kakšešte nevole nas doleti-jo. Kem več pretrpim v tom kratkom življenji, bole očistim svojo dūšo, bo-le bom spodoben Kristušu, ki je naj-več trpo. Blaženi človek, šteri gleda na trpljenje z očmi sv. vere, šteri ho-di po stopinjah Kristušovih, ponizen i krotek v vseh nevolaj. Tistomi je niedno breme ne pretežko. To je sad žive vere. Toga sada ne morejo koš-tati mlačne dūše, zato je takšim mlač-nim vsakša nevola pretežka, vsakša stvar jih taki razdraži, da se čemer-i-jo. Od toga pa ravno kak se zadržiš v nevolaj, lahko samoga sebe preso-jaš, kelko si vreden.

Prava sreča življenja je ne obilnost vsega, nego mirna vdanost v svoje stališče po stopinjah Jezušovih.

Te teden bom molo, trpo i delao vse: naj ljubljanski eucharistični kon-gres obilen sad obrodi.

Odgovor na letake g. Hajdinjaki.

Dobo sem vroke té dni eden letaki ka vidim v njem? Nikaj drugo ne kak na ednoj strani same napade na dr. Klarov program, na drugoj strani pa same hvale g. Hajdinjaka, ka je on to že vse rešo. Znamo, ka je dr. Klar vse zéo v svoj program, ka nas teži v Lendavskem srezu. G. Hajdinjak je pa to že vse rešo. No či bi to bila istina, te nam v takšo formo več nebi trbelo niednoga poslanca. Pa polü-kajmo malo dele i mo vidili ka je v tom letaki istine.

Za pravično rešitev kmečkih du-gov je prej prejšnja vlada dosta vči-nila. — Ve smo pa ne slepi i vidimo ka je što včino.

Količnik je prej büo zglašen 1928. leta. — Dobro, pa te je 100 kg pše-nice koštalo 300 Din, zdaj pa samo 100 Din. To se pravi; cene kaplejo, količnik se naj zniža, pa ne smo čüli, ka bi što zadnja 4 leta zdigno glas za to. Kakpa, ne je bilo časa za to. Za popuno gimnazijo sem se borio, pravite. — Ve se je pa zadnja 4 leta vse dalo premetavati se pa ta, zakaj se je pa to ne prevrglo. No ja; ne je bilo časa za to.

Z intervencijami je prej dobleno 350.000 Din za regulacijo Müre. Pa je samo nekaj čurk nōtri püščenij. Te je pa šoder i protje tak drago? Če bi se teliko dobilo, bi se več delalo.

Nevete g. Hajdinjak, kak bi se občinska bremena dala znižati? Mi pa znamo: Naj država prevzeme šole, kak je bilo pred leti i bremena spad-nejo. Zaj znate g. Hajdinjak?

Petsto siromaških familij je do-bilo zemljo po mojej priprošnji, pra-vite. Restrgec; ge pa te so tej siro-macje? Ka so na vaše posredüvanje dobili takši, šteri so svoje vse zapra-vili, to nam je znano, pa toga nigdar ne odobravamo.

Za izgon jezuitov ste prej zato podpisali, ka ste s tem šteli dobro lü-dem, pravite. Nikaj pa ne povejte, či ste s tem šteli dobro jezuitom, ki bi na otoki Vis bilij kak vozniki. Ve znamo, ka vij kak katoličan ste do-ber prijateo jezuitov, zato ste to pod-pisali. G. Benko, ki neje katoličan, on neje podpisao.

Tak g. Hajdinjak, zakaj pa ni-kaj ne povete kak ste se labdali z žu-pani i obč. odborniki, i to brezi vse-ga zroka. Zrok je büo kakpa to, ka so ne v vaš rogéo tülili, i tüdi nigdar nodo. Občinske volitve so Vam po-novno pokazale, ka lüstvo vašij pri-ganjačov nemara, zato si je nazaj zvo-lilo tiste, z šterimi ste se vij brezi vsakoga zroka labdali, od 5. maja naprej te se pa labdali z svojimi ha-mri v kovačnici.

Zakaj tüdi nikaj nepovete od tistij občin, štere so ne zadovolne z

zdrüžitvijov, pa so tak blüzi vas, ka ste lejko vsaki dēn čüli njüve pritožbe. Od toga mučite, ka?

Za časa vašega poslanstva smo dobili takso na bicikle, lepa dobrota, fala na njoj.

Očarnjeni smo bilij, ka smo protidržavni, fala lepa na takšem deli, ka se je to po nekakih pod vašim po-slanstvom zgodilo.

Cela 4 leta nam je kopala jamo vašá politika, 5. maja pa spadnete vijvto jamo. Ja, Bog, ki je ober nas, je pravičen, vsakomi plača vse, tüdi vam za vašá lepa dela. Tak je ravno prav; ki dru-gim jamo kopajo naj se li samij ko-tajo v njoj. Volilec, ki sem kak od lüstva zvoljeni obč. odbornik tüdi büo brezi zroka razrešeni. 5. maja pa bote vi g. Hajdinjak z našimi glasi z zro-kom razrešeni. Živijo dr. Klar. Zbogom g. Hajdinjak, želiza klepat,

Kmet volilec.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Lendava. Zadnjo soboto so nas obiskali črensovski igralci. Pokazali so nam „Mlinarovoga Janeza“. To je igra, v štero so vpletene vnoge slo-venske narodne pesmi. Igra sama na sebi ne sega v kakše globočine živ-lenja. Dosta romantike je poleg, štero so igralci tüdi dobro doprinesli. Tü pa tam je že bila kakša mala falin-ga, štere pa navadni gledalec ne mo-geo opaziti. Pač pa je spevanje bilo tak lepo, da so se Lendavčanje čüdili. Po igri si lahko opazo, kak sam gos-pod srezki načelnik častita gdč. Lu-tarovej Boži, ki je tak dobro navčila vse pesmi i tüdi vso igro sama reži-sirala. Lüstva je ne bilo prevnogo. Premala agitacija je bila. Pač pa so si črensovčarje s tem nastopom pri-dobili Lendavčane za drugoč. Naj se samo ešče gda prikažejo i dobro poa-gitirajo, pa bo puna dvorana.

Sv. Trojica bo pomali krasota Lendave. Okoli celoga brega so farniki nasadili malo jaličovje, štero bo obi-malo malo cerkev i davalo lepo sen-čino. Jaličke so kupili na Tišini pri veleposestvi.

Vmrta je Gjörköšova Naca, vrla mladenka, Marijina družbenka. Po-kojna je dvakrat slüžila na lendav-skem farofi. Zadnji čas je doma is-kala vsakdenešnjega krüha. Pa se je prehladila, dobila je plüčnico, štera jo je pokosila na sam vüzem. Za slo-vo so njoj zaspevale tovarišice, Mari-jine družbenke i jo z lepim vencom sprevodile na zadnjoj poti. N. p. v m.

Turnišče. V sirotišnico „Deteta Marijike“ sta sprijetivi znova dve siroti. — Naš gospod kaplan, Godina

Ignac, so opravili osem dnevne dü-hovne vaje v Rajhenburgi pri O. tra-pistaj.

Jako hasnovita kniga. „Jugo-farmacija, Zagreb, Jukičeva 12.“ Na te naslov se lahko naroči kniga „Naše ljekovito bilje“. V knigi so krasne slike od vnoгих zdravilnih zelišč, tra-vin, štere lahko sami povamo doma i rabimo pri zatiravanji betegov, pa je tüdi lejko zbiramo i dobro odamo. Ešče cvet od divjega maka ma vra-stvo v sebi. V knigi je opisan tüdi način, kak se zbirajo ta zelišča i sü-šijo i kde se lejko odajo. Imena ra-stlin so navedena v latinskem, horvat-skem, slovenskom, vogrskom i nem-škom jeziki. Cena knigi je samo 20 Din. Jo priporočamo.

Lipa. Zbralo se nas je v naj-veškem deli 60 pri sestanki, na šte-rom nam je tak lepo vse razložo naš kandidat g. dr. Klar. Govor g. Klara je poslušao tüdi sin bivšega poslanca, Hajdinjaka. Na zadnje je govoru naš bivši župan Horvat Štefan, ki je z os-trimi rečmi obsodo politiko Hajdinja-kovo, štera nas je proti našoj voli odtrgala od Turnišč i prikapčila k Odrancom. Občina Turnišče nas je sprejela drage vole, kak je v svojem ognjevitom govori omeno törjanski župan i kandidatni namestnik, gosp. Litrop. Mi Liplančarje smo samo v ednom leti plačali 20 jezero dinarov več naloge, kak bi jo plačali, če bi ostali pod Turnišče pa potrošena nam je poleg toga ešče lepa gotovina. Zato pa idemo vsi kak eden mož g. dr. Klara volit, ki so nam že te, gda od volitev ešče guča ne bilo, pomagali v toj našoj zadevi.

Tišina. Pri nas so nekaki raz-nesli glas, ka so prej okna na vred-ništvu Novin razbili zato, zakaj No-vine pišejo, ka bi šli volit. Eden naš farnik je šo v Črensovece gledat, če je to istina. Jako se je pa začüdo, gda je vido, ka so okna tak cela, kak so pred vnoгими leti bila i gda so njemi g. urednik z smehom povedali, ka se kaj takšega med zrelim lüdstvom ne more zgoditi. Zrelo lüdstvo naj-mre zna, ka njemi te nišče ne more pomagati, če se zafrdocne i za peč sede pa se tam srdi, nego samo te, če spregovori i pove poštenomi, zane-slivomi človeki, ka žele. Takšega je pa najšeo lendavski srez v gospodi dr. Klari, v šteroga ma popolno za-vüpanje. Zato ga tüdi zvoli 5. maja.

Odranci. Mi Odrančarje smo nej ti zadnji na sveti. Mamo veliko ves, na štok šolo pa tüdi püšpeka. — Ka to ne pravite? — Sveta istina. Naš za vsikdar bivši poslanec Hajdinjak An-ton je najpre razložo, ka je on jezuite ne šteo pregnati, nego samo na fare poslati. Da pa z farami i duhovniki samo püšpek smejo ravnati, zato mi moramo priznati, ka mamo püšpeka.

„Šolski stolci . . .“

III.

Naša šolana i ne šolana mladi-na misli, da je samo dnes žmetno zavolo slüžbe, da je prej v starih do-brih časaj vse inäči bilo. Mislijo, što je meo pred bojnov šolsko svedočan-stvo, ali delavsko knjižico, no, potem je meo tüdi slüžbo. Ne, inäči je bilo. Trnjava je bila pot do vsakdanešnjega krüha vsigdar, takša je tüdi dnes. I da je dnes ta pot bole žmetna, je samo zato, ar bole gledamo na krüh, kak na — delo.

Pa ne to, drugo sem šteo po-vedati.

Meo sem diplomu, po postavi so me zvali prijatelje i znanci za gospo-da vučitelja, če tüdi sem meo „gos-podstvo“ samo na papéri. Stari, od dela trüden oča mi je posodo po pri-liku kakši krajcar, da sem si lejko nažgao cigaretlin i pokazao tüdi te ne-voščenomi sveti, ka sam gospod, pravi gospod . . . hodi po lendavskoj be-loj cesti.

Sprobao sem svojo srečo na vse strani, ali skoro vsikdar zobston. Raz-pisano vučitelško mesto so dobili, po-sebno bolše mesto! — vsikdar tisti, šteri so meli znanec, prijatele. Svedo-čanstvo, ja, je potrebno, to sem hitro spoznao, ali samo svedočanstvo i lü-bezen do pozvanja ešče ne data krü-ha. Meti moraš srečo i strice . . . Kak dnes.

. . . V vogrskom uradnom listi so že tretjič razpisali vučitelško me-sto na nekšoj zakotnoj veškoj šoli. „Ka to pomeni?“ sem vgonjavao i probao razložiti to reč na svoj način. „Mesto je najbrž tak za nikoj, ka nikoga ne-mrejo dobiti za vučitelja“. Odločo sem se, pa bom pitao upravitela. Oča so mi posodili pet filerov za karto . . . i jaz napišem kratko i vlüдно proš-njo, naj mi upravitelo pojasni — za-kaj nemajo drugoga vučitelja.

Tretji den mi je prinesla pošta odgovor.

Mesto je slabo, ne morete dobiti hrane; pošte, fare, šolanih lüdi nema-mo, cesta je slaba, železnica daleč itd.

„Ka pa če bi to mesto proso?“

Prijatelje so mi odsvetüvali: „Bodi pameten, no . . . zato si sedo 13 let v šolskoj klopi, da se na konci za 100 kron mesečne plače za-kopaš v blatno vés?“

Oča je inäči svetüvao:

„Krüh je krüh, vseedno, gde ga ješ i dobiš.“

Tak sem se odločo, ka vložim prošnjo. Pa tüdi za to, ka prošnjo na den volitve odnesem sam. Rad bi vi-do, kakše je tisto ništernim sreč-nim ne sprejemljivo mesto.

Domači so mi posodili par kro-nic za na pot, mati mi je zavila v pa-pir malo krüha, špeha, sühoga kise-laka i s prvim vlakom na den volitve se odpravim v dalnjo vogrsko vés. Meli smo megleni, blaten, žalosten jesenski den. Na postaji zvün mene

ne izstopila živa dūša. Načelnik po-staje me je pomilüvao, kda sem po-vedao, kama sem namenjen.

„V tisto vés ne pridete s takši-mi punčuli . . .“

„Zakaj ne? Zavolo blata?“

„Zavolo poti.“

Pokazao mi je na velki breg.

„Glejte, za tem bregom v glo-bokoj jami je šola, če jo do zdaj sploj ne odneslo jesensko dežovje. Iz gumija bi mogli meti lovske škornje, na hrbet bi si mogli naprtiti velko korito, to bi bila priprava za takšo pot, ne pa vašü gospodski punčuli i marelja . . .“

Najrajši bi se vrno na dom.

Pa se je oglasila očina reč: „Krüh je krüh, vseedno gde ga ješ i gde ga dobiš.“

Odločo sem se za pot.

Šteo sem meti krüh i slüžbo.

Dugo i žmetno je bilo romanje po ilovičnoj poti. Komaj sem se rešo prve mlake za bregom z velikim ovín-kom, že je pozdravljala druga. Premo-čen i zmučen sem prišeo do prve hi-že mojega prišestnoga delüvanja. Ta hiža je bila skromna, mala, siromaš-ka, ali pred mojimi očmi je valala telko, kak tista zelena vejica, štero je prineseo golob v svojem rdečem klü-ni očaki — Noeti.

Gospodar je opazo popotnika na blatnoj poti, prišeo je pred vrata.

„Dober den!“ sem pozdravo.

„Tüdi vam ga daj Bog!“ je pri-

V tistom predlogi, šteroga je naš Toni podpisao, toti nega guča od far, nego od izгона verskih družb, a da pa on tak razlaga svoje reči, njemi verjemo oboje. Izgnati je šteo jezuite i druge redovnike, ar je to s svojov trdov rokov podpisao i na fare je šteo poslati, ar je to s svojov gostov rečjov sam povedao. Velika oblast se je priselila v Odrance. Mi srečni Odrančarje pa se te oblasti 5. maja z drage vole rešimo.

Vmro je naš naročnik Prša Štefan Vinčecov v Ameriki. V molitev naših naročnikov ga zročimo.

Zdala sta se našiva naročnika Ptej Ignac z Črensovec i Ritlop Olga z Žižkov v Franciji. Naj Srce Jezušovo blagoslovi njeva zakon.

Gor. Lendava. Velko javno zborovanje Jevtičove stranke se je vršilo zadnjo nedelo pri nas. Ljudje so se že od poldneva zbirali i čakali prihod g. Benka. Točno ob napovedanoj vori pride g. Benko, ki taki začne govor pri gostilni gosp. Baligača, gde je že čakala vnožina ljudi. Gosp. kandidata Benka govor so ljudje pazljivo poslušali, ki je razlagao pomen volitvi 5. maja. Po zborovanji so se posamezni ljudje obrnoli do gosp. kandidata za razne tanače i z drugimi prošnjami. Vsakši je dobo prijazen odgovor i tanač. Zato njemi je Gor. Lendava oblubila, da 5. maja bo dala svoje glase za gospoda Benka.

Dokležovje. Tudi mi kmetje bomo pravični i iščimo pravico. Istina je, ka nas je velka večina v našem srezu trpinov kmetov. Zato nam nišče nema pravice braniti, če tudi mi povemo svoje pravično mišljenje za volitve, štere se bodo vršile 5. maja. Čuli smo že dva kandidata na Jevtičovej listi, t. j. dr. Klara i Hajdinjaka. Najprije moremo pribiti, ka dr. Klar ne je omeno imena Hajdinjak inaiči, kak či so ga volilci z raznimi pitanji na to prisili i te je vsikdar povdarjao, ka ne napada, liki samo pove vse, kak se je v istini vršilo ali pa če je eden ali drugi — štere pa lejko preštemo na vse prste — Hajdinjakov privrženec šteo kvariti razpoloženje lüstva. Ali tistomi se je pa od dvej krajov jako slabo godilo. Prvič je bio od dr. Klara tak zavrñeni, ka so se njemi vlasje na glavi v lüft postavljali i mi kmečki trpini pa smo se njemi tak iz srca smejali, ka je ne znao kama bi gledao. Bili bi pa krivični, če ne bi povedali tudi, ka nam je vse pripovedavao Hajdinjak. Prvo nam je povedao, ka je njegov program: „Moje fizične sile“. Drugič ka je: „Defakto 1½ milijona dinarov spravo našemi srezu“. Tretjič: „Sam prakticirao edno leto v Beogradu, dr. Klari pa to ne bo zadosta“. Štrtič: „Sam že 1926. leta bio sposoben za

poslanca“. Petič: „Doktor Klar obrača kaput po vetri i je prišeo ta, kde sam jaz i delao bo to, ka sem že jaz 4 leta delao“. Šestič: „Rešili smo agrarno reformo i družine veleposestva so preskrblene“. Sedmič: „Ne smo mogli dosegnuti vsega, ar smo bili v manjšini“. Osmič: „Moj prijateo Izidor je jako dosta delao i mi pomagao rešavati Vas drage prijatele“. Devetič: „Kleklin i Jerič sta mi pravila, ka sta tudi bila követa, pa sta nej mogla telko spraviti kak jaz“. Tak je bilo Hajdinjakovo spravišče pri konci. Vse to smo po poti domo prerezeta-vali po vrsti. Vsega pa ne smo razmili, či gli ka smo Slovenci. Zato smo pitali na poti Jožeka Zafkavca — on najpre hodi v prvo gimnazijo — kakši program je to „Moje fizične sile?“ i ka je to „Defakto“ i „Prakticirao“. Jožek pa nam na to etak odgovoro: „ka Hajdinjak je te reči nindri čuo, a sem osvedočen, da nam nede znao sam razložiti“. Tak smo pa ostali brez pajasnila, znamo pa, ar čutimo, ka za nas kmete ne spravo Hajdinjak nikaj. Volili bomo zato Dr. Klara, šteri bo v istini pomagao našemi trpečemi kmeti i ne bo preganjao domačega uradništva i tudi ne pošilao grozilnih pisem tistim, šteri so vekši Jugoslovani, kak tabor Hajdinjakov.

Bogojina. Čudno lepo spravišče je obdržao pri nas 28. aprila naš rojak, ki je tudi naš kandidat. V krasnom govori nam je razložo svoj program. Lübezen sija iz njega. Čeravno mam v našoj vesi nekšega modrijaša, ki agitira, da ne bi šli volit, niden glas se je ne zdigno proti g. dr. Klari i se je kričalo samo Živio dr. Klar. Tomi modrijaši pa odkrito povemo, ka nas je sram, ka vüpa proti g. dr. Klari, proti našemi rojaki skoz i skoz poštenjaki i dobrotniki agitirati. Mi potrebujemo pomoč i takše ljudi, kak je g. dr. Klar, zato pa ne pozabimo njegovoga nespametnoga djanja.

Črensovci. Mladoletnik, komi je predkratkim mati vrmila, oča se pa ne javla iz Amerike, je služo v Bel-tincih. Tü je spokrao vnogo delov od biciklinov i si spravlaio peneze. Gda so ga zasačili, je pobegno. Orožniki so ga najšli v Črensovcih poleg domače hiše na sosedovih štalaj. Nesrečni se je prej prepreto, ka gorvužje tiste hiše, šterih gospodare sumi, ka so ga orožnikom ovadili.

Kak se je to moglo zgoditi? Vüzemsko številko Novin smo te poslali v Bogojino, gda drugim naročnikom. Pa ne so je Bogojančarje dobili. Dajte poiskati zrok, kak je do toga prišlo. Pozvedavajte i javite v Črensovec.

Vse zobstom. Gospod Hajdinjak je že drugi plakat izdao, šteri se

vse cedi od dobroti, štere je prej g. Hajdinjak spravo nam. Edno je samo falinga, ka mi za te dobrote ne vemo. Ne smo pa pozabili biča, z šterimi nas je mlatila Hajdinjakova politika. Zato je nikdar neščemo več.

Martinje. Za evharistične kongres so darüvale dekline, ki so v Franciji na deli, 90 Din. Posebno se moremo zahvalite Andrejek Ani, štera je lepo vküper nabrala dare. Imena darovnic so: Barber Anica, Rogan Albina, Žiško Cilika, Kozar Juliana, Šinar Lina ino Andrejek Anica, vse iz nedelske fare. Bog jim povrni stozjezerokrat. Bog daj, da bi goričke matere več takših vrlih deklin gorikshranile.

Gor. Lendava. V zadnjoj številki Novin smo že pisali, da prosvetno društvo pri Gradi si namerava zozidati društveni dom. Društvo si za te dom že küpilo od g. Baligača primeren prostor. Tudi se moramo g. Baligači zahvaliti, da je društvu dao na razpolago brezplačno kamen za zidavo društvenoga doma. Zdaj že lahko mam vüpanje, če de Bog pomagao, te do jeseni pridemo pod streho.

Izjava. Podpisani Vaš Ivan konjač v Gaberj, izjavljam da ne prevzemom namestništvo predstavnika na volišči v Gaberji na državnoj kandidatnoj listi Dr. Mačeka, ar so me postavili na to mesto brez mojega privoljenja.

Gaberje, dne 27. aprila 1935.

Vaš Ivan.

Izjava. Podpisani Vuk Franc, pos. iz Kapce izjavljam, da ne prevzemem predstavnštvo na državnoj listi Dr. Mačeka na volišči na Kapci, ar so me postavili na to mesto brez mojega privolenja.

Kapca, dne 27. apr. 1935.

Vuk Franc.

Izjava. Podpisani Kranjec Marko pos. iz Hotize izjavljam, da ne prevzemem namestništvo predstavnika na državnoj listi Dr. Mačeka na volišči v Kapci, ar so me postavili na to mesto brez mojega privoljenja.

Hotiza, dne 27. aprila 1935.

Kranjec Marko.

Izjava. Podpisani Tratnjek Štefan G. Bistrica št. 43. izjavljam, da nisem podpisao za predstavnika na listi Dr. Mačeka, protestiram proti toj samovolji, to čast odklanjam, ar sam odkriti pristáš Dr. Klára.

Tratnjek Štefan.

Pov. II/2. No. 420/4. ad.

Razglas.

Letošnje skupščinske volitve so izrednega pomena. Gre za to, da narod izrazi svojo državljansko in jugoslovansko zavest z zglasovanjem na voliščih, kjer se bo 5. maja t. l. odločevalo, komu bo zaupano vnaprej za-

konodajno delo v korist države in naroda. Mnogo pa je tudi na tem, kako se bo izražala ta dan narodova volja. Oddaja glasu na voliščih je smatrati za važno državljansko opravilo. Zato naj volilci pristopajo mirno in dostojanstveno k volilnim odborom. Ko izvrše svojo državljansko pravico in dolžnost, naj se ravnotako razidejo na svoje domove.

Vsako nepotrebno kričanje ali politiziranje, vsako hrupno manifestiranje po objavi volilnih izidov bi motilo svečani volilni čin.

Zato je 5. maja prepovedano vsako zbiranje v masah, vsak korporativni odhod na volišča. Tam ali v bližini se naj narod tudi ne zadržava v večjih skupinah.

Državljanj!

Izkažite se tedaj na dan volitev kot spoštljivi in zavedni Jugoslovani!

Ljubljana, dne 20. aprila 1935.
Kraljevska banska uprava
dravske banovine.

Kratke novosti.

Smrtna nesreča male deklice.

V občini Brezno ob Dravi sta se špilala 9 letni dečak i njegova mala 3 letna sestra. Naednok si je dečak zmislilo, ka bi si napravio nekelko füčk i se napoto v breg, da bi si narezao vrbovo šibje. Mala sestra pa ga je odspodi čakala. Kda je rezaio gori šibje, je nevedoma brsno kamen žmeten 2 kg, šteri se je začno kotati doli po bregi i šteri je spadno njegovej maloj sestrici na glavo. Deklička se je prevrgla i v kratkom časi zatem vmrla.

Češkoslovaška. Cerkvni knezi so v zvezi s prvim katoličanskim kongresom, šteri bo v Pragi meseca junija, izdali pismo, v šterom opominajo vernike na versko stisko. Sodobniki so postanoli žrtv svojih niskih čütov. Človeštvo se more povrniti nazaj k Kristušovimi navuki. Pravi katoličanci naj javno izpovejo svojo vero. — Na kongres so povabljeni vsi katoličanci brezi razlike narodnosti.

Kak poroča časopisje, bodo italijanski oficiri vežbali novo avstrijsko redno vojsko. Kak friško bodo najmmre sklepi v Šteti, da se Avstrija obo-roži kak tudi madjarska, izvršeni, prevzemejo italijanski oficiri celo reorganizacijo vse avstrijske vojske.

Velko razburkanje je nastalo po Franciji, kda se je zvedelo, ka angleška vlada pošle v Nemčijo vekše število oficirov, šteri ostanejo dukši čas v nemškoj armadi. Ravno tak pošle tudi Nemčija svoje oficire v angleško armado. Ka pomaga, če Anglija protestira proti obnovitvi pruske armade, če pa s takšimi ukrepi davle Hitleri vekšo moč, naj šče dele razbija razne mirovne pogodbe.

jazno ozdravo kmetič.

„Šolo iščem“.

„Za bregom“ — pokazao je z iztegnjenov rokov v pravo smer, „jo najdete“.

„Samo te kolovoz pela do šole?“

Mož me je razmo, kam merim. Vido je, ka me straši do kolena segajoče blato.

„Mamo tudi peško pot, samo na toj zagvüšno zablodite“.

Gledao sem na tenko, popunoma razmočene punčule. Mrzeo jesenski veter je tülo med drevjom.

„Stopite malo v hišo“, me je prijazno pozvao kmetič.

„Hvala. Tem hüjše bo, če bom morao dale“.

Mož je stopo sam v hižo, povedao je svojim, kam je namenjen, oblekeo je bolši kaput.

„Morao bi tudi jaz v šolo, pa mi ne dišalo. Če pa oba ideva, bo šče krajša pot.“

Resan, krajša je bila, ali žmetna. Na konci sva zagledala pod bregom kapelici spodobno cerkvico, pod cerkvicov pa živo rdečo streho med žalostnim jesenskim drevjom.

„Tista rdeča streha je na novoj šoli“, mi je razlagao sprevodnik.

Med potoma do šole sem zvedo vse.

Prvič so zvolili nikšega sorodnika gospoda plebanoša. Eden den

je ostao na mestu, drugi den je vüjšao.

Potem so izvolili najbolšega prosilca.

Kak je zvedo te — za razmere v vesi, nišče ne ve, — istina pa je, ka se je lepo zahvalo za izvolitev i sporočo šolskomu stolcu, da ne more v tak zapüšćeno ves brez cesté, brez pošte, brez železnice, brez pare, ar je bole slaboga zdravja.

Dnes bodo meli tretjič volitve vüčitelja . . .

„Pri nas nišče ne ostane. Mladi že ne. Mladi vüčitelje so sami gospodje. Mladi vüčitelje ne vejo, kak sladek je krüh tistomi, šteri ga z žmetnim delom spravi na stol . . .“

V šoli sva včasi najšla upravitela. Kak mali je bio te možiček, tak velke mustače njemi je dao Bog. Nikdar v življenji sem ne vido tak velke mustače na maloj seroj glavi, kak te, v toj zakotnoj šoli. Gospa upravitelova, preprosto oblečena močna, zdrava ženska, je iz kühinje prišla pozdravlat goste.

Ona, cvetoče zdravje, jaz sühi dolgin, zmučen slabič, sva stala v toplotu zakürjenoj sobi i se gledala. Ona me je pomilüvala, v meni pa se je rodila miseo: „srečen človek, šteri ma takšo ženo, srečno dete, štero ma takšo mater.“

„Ta ženska bi v svojoj skromnosti, mirnosti i moči na ramaj pre-

nesla breg na drugo stran sveta, samo da bi pomagala možu i dečici.“ Tak sem jo oceno, z očmi pa iskao miren kotiček, kama bi lejko sedo, ar so me komaj držale noge.

Izročo sem napisano i opremleno prošnjo.

Zakaj? Mislite zato, ar se mi je mesto dopadlo? Ne. Bojao sem se poti nazaj do postaje . . .

Mož z velikimi mustači si natekne starinske očalje, pregleda vse moje spise, potem pa mirno, ali odločno pove:

„Gospod, s takšimi svedočanstvi lejko pridete inan.“

Toplo je bilo v sobi i itak sem čüto moč mrzle sape od zvünaj. Proso sem, kak dete:

„Gospod tovariš, ne gledajte na svedočanstvo. Gledajte na človeka. Štiri mesece sem že brez službe i sram me je, če morem sprejeti krüh od oče, šteri itak žmetno služu za sebe i za moje male sestrice“.

Eden od kotrig šolskoga stolca je prišeo v sobo.

„Vsi smo vküper; ne plebanoša, ne notaroša ne bo na sejo . . .“

Upravitelo je pokazao na mene:

„Te gospod so tudi eden od prosilcov. Glejte, tü mam njuvo prošnjo.“

Možak me pogleda i pravi:

„Te gospod ne bo za nas. Pri nas ne vzdrži betežen človek.“

Rad bi zajokao. Rad bi zakričao v žalosten jesenski den, da se motite prijateo. Betežen sem ne, samo zmučen. Äzpila mi je vse sile pot od postaje do vas. Prehlajen sem. Ne zadosta naspan, ar sem morao rano na postajo.

Upravitelova žena je prišla v sobo. Prinesla je lavor tople vode, sühe štrumfle i papuče.

Brano sem se, ali do skuz me je genola njena dobrota. Ona, preprosta ženska je znala, kaj mi fali. Ona, ženska brez visoke izobrazbe je čütala, kaj potrebüje premočen, pre-mražen mladi človek, šteri zdaj dela prve nerodne korake na žmetnoj poti življenja. Bogao sem gospo. Topla voda, sühe nogavice i tople copate so mi vrnile moč. Boječe sem gledao na vse tri i te pogled so razmili. Moj pogled je zbüdo smilenje i to smilenje je bole segrevalo, kak topla, dobro naložena peč.

Dva možka sta stopila v šolo.

Začnole so se volitve.

In jaz, ftiček iz tihinskoga gnezda sedim pri toploj peči sam. Vido sem starinsko ali čisto i modro izbrano opremo sobe. Nad posteljov je visela velka slika, Jezušovo Srce. Te ešče mladi i slepi pogan sem prvič v življenji čüto, da slika ma moč, da nemi kep guči. Rad bi proso pomoč,

ZAKAJ NE VOLIMO MAČKOVE LISTE?

Ne soglašamo z državnov politikov dr. Mačka, štero Madjari podpirajo, priporajajo.

Ta stranka je duga leta vodila hrvatski narod pa ne njemi je prinesla nikše kaj vredne gospodarske olejšave. Banka Radičova, to je te stranke, je tudi prepadnola i nešteti milijoni kmetjskih peněz je ta splaval po Savi i njenih povodnjaj, za štere regulacijo ne bilo peněz.

Ne najdemo v njenom programu nikaj, ka je za naš kraj najbolje potrebno. Ne najdemo niednoga kandidata iz Slov. Krajine, štera vendar šte stojezero lüdi i bi si zaslužila svoje lüdi. To je veliko sramotanje Slov. Krajine.

VOLILCI.

Papovo letovišče Kastel Gandolfo.

Zdaj, ka se bližajo topli, letni časi, sv. Oča pali zapustijo Rim i se odselijo v svoje letovišče. Zato naj zvejo naši čtevci, kakše je to letovišče, je ne kratki popišemo.

Staro letovišče papov, štero je prek 60 let bilo skoro pozableno, se je nenadno zdignolo, kak je prišeo Sv. Oča lani prvič na letovišče.

Skoro se je v 60 letaj pozabilo na tiste čase, gda so duhovni i svetovni poglavarje potuvali po Italiji i to ne samo v leti, liki ob različnih prilikah i potrebah i so živeli zvün Rima. Mi smo se tak navadili, da živi papa samo v Rimi v Vatikanu kak dobrovolni rob. Pa to je ne tak. To je trpelo samo 60 let, dokeč ne je sklenjena pogodba med sv. Stolicov i Italijov.

S prihodom na Kastel Gandolfo je robstvo stalno prestanolo.

Celi katoličanski svet je obžalüvao te nepravni položaj svojega poglavara. Ne se je narod zdigno proti papu, ar so se oni brigali za narod. Narod jih je lübo i v dobi za oslobojenje i ujedinjenje Italije. Razgovarjao sam se s socialističnim delavcom, ki je pravo, da stari šče pomlijo čas, gda je bio papa gospodar srednje Italije.

— Bilo je te bole nego zdaj — pravi delavec.

— Hm, ali je to tak? Zakaj? povejte mi, — sam ga pitao.

— E, pa zato, ar gda je ne bilo krüha i je papa šo skoz Rim, je narod

kričao, da je lačen, da nema krüha. To se je slobodno povedalo. I te se je papa pobrigao, da ublaži nevolu, a dnes se to ne sme nanč praviti! — mi odgovori on.

Kak si to narod dobro zapomni! Te se je to slobodno povedalo, a zdaj ne!

Papa je darüvao lani za sirmake v Kastel Gandolfi 40 jezero dinarov (10 jezer lir). Odredo je tudi, da se vse potrebno küpuje od prebivalstva, čeravno bi lahko dobo on za svoje potrebe dosta bole fal.

Pape so prišli v Kastel Gandolfo na počinek v svoje dobro i v dobro tistih, k šterim so prišli. Tü so bili dostakrat sprijeti kralovje, zvünski gostje, knezi itd. A to vse se je skoz 60 let opüstito i bilo je skoro pozableno. Zdaj je pa te grad páli ponosen, da je po telki letaj ravno on zebrani za mesto počinka papovoga, ki je oča vseh kršćenikov.

Boljševiki nadalüjejo boj proti veri.

Iz Moske poročajo, ka je „Brezbožnik“, glasilo brezbožnikov objavo proglas komisara za delo, šteri poziva javnost na boj proti veri. Boj brezbožnikov se mora nadalüvati ešče z vekšov odločnostjov. V tom proglasi je tudi povedano: „Mi ščemo zažgati vse cerkve na sveti, ka nastane iz njih eden plamen, mi ščemo podreti vse temnice. — Lüdstvo či duže bole prihaja do spoznanja, ka vera i vsi njeni obredi neso nikaj drügoga kak mreža, štera naj zamori vest i oslabi volo. V 13 letaj je naše brezbožno gibanje zašlo med lüdi, med šterimi je nastanola velikanska sila, ki lahko vsako versko gibanje zadüši. Mi moramo svoje protiversko delo, štero izpodjeda fundament staroga sveta, šče bole okrepiti. Zdrüžiti moramo na milijone delavcov i kmetov pod zastavov brezbožnij borcov. Tej korakajo za Leninovov zastavov. Zbirajo se iz vseh krajev za zadnji napad na svet. Mi njim bomo dali potrebnoga poduka. Boži služabniki naj znajo, ka ne bo nieden Bog, nieden svetnik i niedna molitev rešila sveta pred razpadom“. Grozne reči!

Zdravstvo.

Nahod ali našec.

Zdravniška štatistika dokazüje, ka lübitelje dugi zimski sprehodov, lüdje, ki delajo vüni, i drüge bole trdne osebe skoro nigdar nemajo nahoda inači, či se ga ne nalezijo od

drügh. Či pa že opazimo znake, ka nas šče pohoditi nata, si napravimo, prle kak idemo spat, kakšo vročo pijačo, štera povzroča znojenje; to more biti vroči tej ali vroče mleko itd., i malo konjaka ali rumka k koj. Tüdi hiša, kje spimo, naj bo nekelko bole segreta, ar more znojeno i razgaljeno telo jakost nahoda pomnožiti. Jako dobro je tudi vzeti vročo vodo za noge, te v njej močiti i te včas i v posteo i se dobro odeti. Či pa je nahod že tü, posküšajmo z nosnimi kopeli v mlačnoj vodi, šteroj pride nemo malo soli ali borove kisline. Pa ne potrebno, a bi vodo s silov notri vlekli v nos, ka nam to povzroči bolečine v glavi; zadosta je, či vodo tak počasi vlečemo v nos, ka sproti nazaj vö teče; samo telko, ka nos koplemo. Večkrat se pridrüži nahodi čüt sühote v grli tak, ka žmetno požiramo. To odpravimo, či zvečimo falaček citrone ali pa či vzememo par kaplic glicerina na čajnoj žličici tople vode; po navadi z takšnim ravnanjem sühota odide bar za par vör.

Jako dobra je predobramba za nahod i ta je jod. Či čütimo, ka nas šče nahod obiskati, vlejmo edno ali dve kaplici jodove tinkture v kupico vode i ga izpijmo. Na mesto tinkture lejko vzememo tudi tableto „guttajoda“. Če se je pa nahod že oglašo, si denimo v nos falaček pamoka, z jodovov tinkturov, zasükani v drügi pamok, inači bi tinktura razjedavala nosove sluznice. Vdihavanje tinkture stira nahod v beg.

Plüča zdravijo. Če zakolemo kakšo stvar, plüča navadno pojemo. Pa so ne samo tečna, nego tudi zdravilna. Pariški zdravnik dr. Kermorgant je dognao, da plüčne jestvine pomagajo proti nezdravoj odebelosti i tudi so dobra za zdravo prebavo.

Lük da mladost. Profesor Prajakovič je v Harkovi najšeo v lüki takšo snov, štera prepreči naglo staranje pri človeki. Te ga pa li jejmo mladi, ka nemo stari, stari pa ka mo pá mladi.

Oteklina zvräčiš, če namočiš cape v mleko, ožmekneš i deneš na oteklino. To včini večkrat, pa mine otok.

PREKOSNICE.

- A. Mene vsaka stvar rada ma.
B. Vüši tudi.

Banque S. Baruch et Cie, 11, Rue Auber 11, PARIS — 9e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje i po najboljšem dnevnem kurzu Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Hollandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24—24

Vučiteo: Ka je delo Bog potem, da je Adama stvoro?

Jožek: Roké si je zépro.

Poštár: To pismo je prežmetno, morete ešče za eden dinarov štempl gordjati.

Gospa: Nego te de pa šče bole žmetno.

Janoš zevle i si vüst ne pokriva. Peter: Ti Janoš pazi, ka me gde ne požreš.

Janoš: Ne mam rad somarečega mesa.

Dražbeni oklic.

Dne 7. maja 1935. dopoldne ob 9 uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 20. dražba nepremičnin, zemljiška knjiga Ižakovci vl. št. 55 in 121, cenilna vrednost 19.410 Din, vrednost pritikline 170 Din, najmanjši ponudek 12.941 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča podpisanega sodišča.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, dne 6. aprila 1935.

Oda se po vugodnoj ceni po hištvu: dve posteli dva nočniva omara, umivalnik z gledalom, madrac i eden omar. — Pozve se na G. Bistrici hš. 41.

Biciklisti!

Najlepša zaloga je v DOL. LENDAVI pri

Weissenstern trgovini

Čista novi bicikli Din 790. Waffen z novov premzov na prednjem potači po dnevnoj ceni: Dürkopp Bielefeld Chromerain, Elektra, Viktoria, Kosmos, Steyr, Styria, Orkan,

Perfekl, Feldpost, Čepel, Brilant, Witley, Royal po niskoj ceni.

Stari bicikli, če se novi küpi, zaminim!

Levoručni SINGER za čevlare malo nücani po fal ceni. 1 Ringschiff za švelja tudi nücani po niskoj ceni.

ali konči vsmilenje, pa šlo je ne. Bio sem pregloboko vtopen v pogansko miselnost močnoga, vučenoga... mladoga gospodiča. I tisto mirno, lepo, mehko, s svetlim plamenčkom obrobreno sveto Srce se je prijazno smehlalo.

Gospa mi je prinesla šalico čaja.

Rad bi jej küšno roko na pol po kmečko oblečenoj ženski v zakotnoj vési. To odlikovanje je za gospodske ženske, za dame.

Čüto sem, da bi ne püstita. Preprosti lüdje so zadovoljni z hvaležnosti punim pogledom.

Tolažila me je:

„Nikaj se ne bojte gospod. Tak bo, kak vi želite.“

Što bi jo razmo, kaj misli. Kak bi mogla ta na pol kmetica... spoznati moje žele?

Pripovedavala je, ka ma dva sina i hčerko. Dečka sta gimnazijca, hčerka je doma. Ne vejo, če bo ešče hodila v šolo ali ne... Da bo moja vučenka...

„Moja ne. Ne bom jaz vučiteo na toj šoli nikdar...“

Rad bi skrio oči, naj ne vidi, kak silijo skuzé na svetlo. Tisti mali kotiček, šteri me je obdajao, mi je prirasteo k srci. Šola, krüh, zaslužek, plača, delo — vse to je bilo skrito vüni v jesenskoj megli, vido i čüto sem pa dozday ne znano preprosto toplo lübezen, štera je svetila od dobrote i vsmilenosti. Za to mi je bilo žao, zato so me mantrale skuze.

Te je prišeo po mene ne poznani mož, tüdi kotriga šolskoga stolca.

„Pridite mladi gospod v šolo!“

„Tak v copataj?“

Gospa me je s krepkim pogledom postavila na noge.

„Bogajte!“

Na onoj strani predsobe so se odprla mala, rjava vrata. Pred menov je stopao mož, za njim jaz. Šla sva mimo peči; na levo i desno so samevale prazne šolske klopi, vse zarezane i s tintov poškoplene. Pred klopimi, okoli stola je stala menša čupora lüdi, med njimi moj znanec, šolski upraviteljo z orjaškimi mustači.

„Bog daj dober den, možje!“

Ozdravili so mi vsi.

Oni so gledali mene, jaz pa orjaške mustače maloga možička, upravitela. Pripravleno pero je držao v roki.

„Gospod“, je začno predsednik, „mi bi vas zvolili za vučitelja, če bi znali, ka nam ne vujdete.“

Komaj so me držale noge.

Od velke sreče.

Zdaj, zdaj prvič sem meo v vüstaj žmaj krüha, šteroga jaz zaslužim s svojim delom. Milina te misli me je skoro vrgla z noge.

„Rad ostanem med vami, poštüvani prijatelje“, sem spravo z velkov težavov iz vüst.

Bole bi bilo, če nikaj ne povem. Vsi so meli vtis, da majo pred se bom slabiča, šteri je dozoreo za grob.

„Gospod, ste že dugo betežni?“ mi je stavo novo pitanje predsednik.

Drügi so napeto pričaküvali odgovor.

Rad bi njim povedao: zmučen i srečen sem, to dvoje me tišči na tla, to mi pije moč, to me spreminja v nerodno dete. Rad bi njim zakričao: falaček sladkoga krüha mi dajte, pošteno, z lastnim delom zasluženoga krüha in vidli te, kak močen in zdrav je vaš drügi vučiteo. Ali reči sem ne spravo iz vüst. Miso pa, ka izvolijo drügoga, šteri je po njuvoj sodbi zdrav i močen, mi je pognala skuze v oči. Od strahü je gospod prosilec glasno zajakao...

Spravili so me v upravitelovo sobo. Tam so me položili na divan. Če sem malo na desno obrnó oči, sem jasno vido žutkasto-rdeče plamenčke, šteri so vrel i okorno naranoga srca.

„Pomagaj!“ se je iztrgala prošnja iz nedosegljive globočine zmantranoga tela.

„Pomagaj! Lepo prosim: pomagaj!“

Upravitelova gospa me je pokrila z mehkov kocov. Nevsmileno ostre, zapovedavajuče so bile njene reči, s šterimi je obsipavala kotrige šolskoga stolca.

„Zmučenje, to ga je vrglo. Naj se segreje, dobro naspi, pa bo vütro novi človek. (Pokrila me je z drügov kocov i dale razlagala:) Mestnoga človeka vrže naše blato i tak žalosten jesenski den, kakšega mamó dnes.“

Možje so se vrnili v šolo, nada-

livali so uradno opravilo.

„Vam mora pomagati, vi odločite“, so obračali odgovornost na upravitela.

„Vi ste kotrige šolskoga stolca, vi plačate, vaša naj bo odločitev“, se je brano stari gospod s strašnimi mustači.

Bojali so se odgovornosti na obe strani.

Bojali so se betežnoga vučitelja.

Pa je prišla upravitelova gospa, močna i preprosta; pogledala je može na desno i na levo od stola; pogledala je v zapisnik i pokazala na mesto, kama naj napišejo ime zvoljenoga vučitelja.

„Betežen je zagvišno ne prišeo z domi. Na tak dugo pot iz Lendave se ne poda betežen človek. Pot ga je zdelala. Vütro ali pojütrišnjem je dober.“

„Meni je vseedno“, je mrmrao predsednik.

„Meni pa ne“, ga je ostro zavrnila upravitelova gospa. „Če ne razpišete mesta, je te mladi gospod dnes v Lendavi med svojci. Tak bi plačali za trüd, da ga betežnoga pošlete na blatno pot do postaje?“

„Naj bo, jaz sem za betežnoga vučitelja“, se je ojunačo moj spremlevalec.

„Naj bo“, so po vrsti prijeli za reč drügi navzoči.

I trinajst dugih let je mela vés toga „soglasno zvoljenoga“ „betežnoga“ vučitelja.

Tinček.